

Самур

№ 7 (219) 2009-йисан 25-июль

1992-йисан январдила акъатзава

ЦИЙИВИЛЕР

МАДНИ ХЪСАНДИЗ ТАЪМИНАРДА

Азербайжан Республикадин Президент Илгъам Алиеван талукъ серенжемдила кьулукъ уьлкведин агъалияр хъвадай целди мадни хъсандиз таъминарун патал цийи тедбирар кьилиз акъудзава. Эхиримжи кьве йисуз 12 райондин 122 хуьре яд михьдай модул аваданлухар эцигна, кардик кутунва. Абурукай 36 алай йисан ругуд вацран муддатда эцигнавай бур я. Исятда 17 райондин 63 хуьре модул аваданлухар эцигнава. Цийи аваданлухри санлай 537 агъзур агъалияр михънавай целди таъминардай мумкинвал гузва. Гележегда Куьр ва Араз вацларин патарив гвай хуьрерин 1 миллион агъалияр ихътин целди таъминарун кьарардиз кьачунва.

94 МИЛЛИОН МАНАТ ЧАРА ИЙИДА

Азербайжандин Ипотекадин Фондунин регьбер Фехри Казымова малумат гайивал, 2005-2009-йисара гьукуматдин бюджетдай ипотекадин кредитар патал 94 миллион манат пул чара авун герек тир. Икьван гагди фондунин гьисабдиз 70 миллион манат пул куьчарнава. 2008-йисан бюджетдай чара авунвай 34 миллион манатдикай анжах 22 миллион манат фондунин гьисабдиз ракуьрнава. Ф.Казымова лагъайвал, "Бюджетдин системадин гьакьиндай" Азербайжан Республикадин кьанунда кьалурнавайвал, гьукуматдин бюджетдай чара авунвай пул гьар йисан эхирдалди харж авун герек я. Алатай йисалай амай 12 миллион манат вахтунда кьачуна харж ийиз хьанвач ва гьавилай ам куьчар хъийдач. Алай йисан бюджетда фикирда кьунвай 14 миллион манатдикай гьелелиг 2 миллион манат куьчарнава. 2006-2007-йисара фондунай 75,7 миллион манатдин ипотекадин кредитар ганва.

АЛАЙ ДЕВИРДИН ЛЕЗГИ ЧАЛАКАЙ

Россиядин Илимрин Академиядин Дагъустандин Илимдин Меркезди "Дагъустандин литературный чаларин грамматика" сериядай ктабар чапдай акъудун кьарардиз кьачунва. И сериядик 6 ктаб акатзава. Сифте яз "Алай девирдин лезги чал" (урус чалал) ктаб чапдай акъуднава. Адан авторар академик Агьмедуллагъ Гуьлмегьамедов, гьакъни чи рагьметлу алимар, филологиядин илимрин докторар Ражидин Гьайдаров, Унейзат Мейланова ва Букар Талибов я.

Ктабдин эвелда кхьенвайвал, лезги чал Дагъустандин чехи чаларикай я. И чалан группадик лезги, табасаран, агъул, рутул, цахур, кьирин, будугъ, арчи, удин, хиналугъ чалар акатзава. Абурукай вад кхьинар авачир чалар я. Лезги чалакай виш агъзурралди инсанри менфят кьачузва.

Талукъ сериядай яз и мукъвара авар ва кьумукъ чаларин ктабар чапдай акъатда. Табасаран чалакайни ктаб гьазурна куьтягнава.

ЦИЙИ МАРШРУТ АХЪАЙНАВА

Дагъустандин СтИал Сулейманан райондин администрацияди Кьасумхуьр-Сургут автобусдин маршрут кардик кутунва. Автобус Кьасумхуьрйя гьафтеда садра рекье гьатзава.

Цийи маршрут Урусатдин Тюмень Вилаятда кваллахзавай лезгийрин талабуналди тешкилнавайди я. И вилаятда 70 агъзурдалай гзаф лезгийр яшамин жезва. Са кьадар лезгийри Сургутда вахтадин методдалди кваллахзава ва абур физ-хквез рекье жезва. И инсанар са бязи проблемайрихъ галаз чин-чинал кьезва. Гагъ-гагъ авирейсар арадай акъудзава, поезддиз билетар тежезвай вахтарни гьалтзава. Цийи автобусдин маршрутди четинвилер кьезилардай мумкинвилер гузва.

ГЕРМАНИЯДАЙ ШАД ХАБАР

Агъзурралди лезгийр яшамин жезвай Германияда чи ватангьлийри зегьметдихъ, илимдихъ, спортдихъ ялдай ксари хьиз виридаз чешне кьалурзава. Чна абурулай фад-фад шад хабарар кьачузва. Ингъе мад чяхъ дамах кутазвай са хабар! Ина яшамин жезвай Акиф Салманован велери чехи агалкьунар кьазанмишнава.

Алай йисан мартдин вацра Гамбург шегьерда жу-жутсудай кьиле феи уьлкведин чемпионатда адан руша Марияди пуд лагъай, хци Яшара сад лагъай чкаяр кьуна.

Апрелдин вацра Юкьван Германиядин чемпионатда вахани стхади сад лагъай чкаяр кьуна. Алай йисан 9-майдиз РагъэкьечИдай Германиядин чемпионатдани абуру кьизилдин медалар кьачуна.

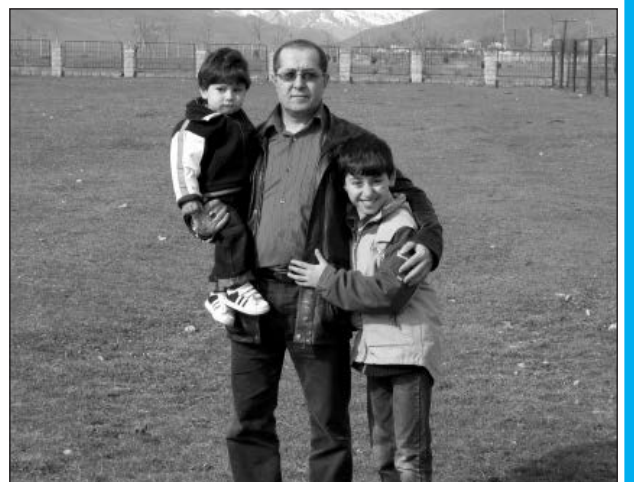
20-июндиз Германиядин чемпионат кьиле фена. Марияди 3-чка кьуна, Яшар чемпион хьана! Ибур гзафни-гзаф рикI шадардай хабарар я. Гила вахни стха алай йисан 28-ноябрдиз Афинада кьиле фена кванзавай дуньядин чемпионатдиз гьазур жезва. Мария алай йисуз университетдик экечИнава. Яшара лагъайтIа, X синиф акьалтIарнава. Чна абуруз чехи агалкьунар тIалабзава!

Германиядин чемпион Яшар ва 3-чка кьур Мария

Акифни Интизар чпин руш Мариядихъ галаз санал

Акиф вичин гьевечи рухвайрихъ - Рашидахъни Шамилахъ галаз санал

ЧАКАЙ КХЪЕНАЙ...

Лезги ашукьрин арада фад-фад гьуьжсетунар кьиле фида. Ахъегьа ихътин мярекатрин вахтунда гзафни-гзаф жемьатар кIватI жезда. Куьредин ва Кьубадин ашукьрихъ галаз гьуьжсетун патал иниз Нухадай, Елизаветполдай ва Къарабагъдай ашукьар кьведа. Ашукьри манияр гьам лезги, гьамни азербайжан чалал лугьуда. Гьалибвал кьазанмишай ашукьди магьдуб хьайидан чуьнгурь ва икьрардив кьадайвал адавай харж (жерима хьиз) кьачуда. Ихътин мярекатри ашукьвилдин сенятдал рикI алай, чнихъ алакьунар авай цийи сеняткарар арадал гьизва.

П.ИОССЕЛИАНИ
Машгур гуржи алим,
тарихчи, археолог.
1861-йис.

Жуван мехьер туна,
масадан мелез фирмир.

Лезги халкьдин
мисал.

ХАЛКЪДИН СУВАР

ШАРВИЛИ

Гьар са халкъдин тарихда кьетген метлебдин вакъияр ава. Лезгийрин тарихни "Шарвили" эпос галачиз хиялдиз гьун мумкин туш. Халкъдин кьегьал хва Шарвилидихъ галаз алакьалу махар, къисаяр, хкетар, риваятар тийишсир лезги кьериз-цIаруз гьалтда. Чи кьегьалвилдин тарихар авай и эпосдай цIукар халкъдин арада гегьенидиз цIанва, виш ийсар я абур несилрилай несилрал азакиз.

И кIанивили эхирни цIуд ийс идалай вилик вири халкъди кьейд ийизвай "Шарвили" эпосдин сувар арадал гана. Сифте яз 2000-ийсуз Ахцегь шегьерда кьиле фейи и сувар гила Дагъустандин вири халкъарин мярекатдиз элкьвенва. ЦIуд ийс идалай вилик "Шарвили" эпосдин зурба суварик иштиракна Азербайжандин Келдайдур уз мярекатдикай чирвилер гайи "Самур" газетдин кьилин редактор Седакьет Керимовадиз мад гьилера Ахцегьиз теклифнай. Агьадихъ чна чи кьелемгьилидин суварикай кьейдер гузва.

Халкъдин кьадимвал субутзавай кьетген лишанрикай сад адан чIалал вичин махсус эпос хьун я. Гелер тарихдин дерин кьатариз физвай, халкъдин азадвилдин женгерихъ галаз алакьалу тир, кьегьалвилдин зурба гьумбетдиз элкьвенвай, чи машгур шаирар тир Забит Ризванова ва Байрам Салимова чав ахгакьарай "Шарвили"

эпос лезгийрин арада гзафни-гзаф сейли я. Садбур Шарвили тарихда хьайи касдай гьисабиз, ам кьекьвей чкайрин, яшамеш хьайи кIвалерин гелерихъ гелкьвезва. Муькуьбуру ам, халкъди туькуьрнавай махарин кьагьриман я, адан образни халкъдин мурадра ва хиятра ава лугьзува. Гьар гьикI ятIани, "Шарвили" чаз хайидалайни хайи я.

Алай йисан 27-июндиз экуьн яралай Дагъустан Республикадин Ахцегь райондиз рекье гьатай чна гьеле сергьятдал и зурба вакъиадин эсерлувал гьисснай.

- Куьн "Шарвили"дин суварик физвани? - таможнийдал кьуллугьзавай кIарвийри хабар кьуна чавай. "Ун" - жаваб ван хьайила, - Чи стхайризни вахариз кIарвийрин саламар агакьара, - лагьана абуру.

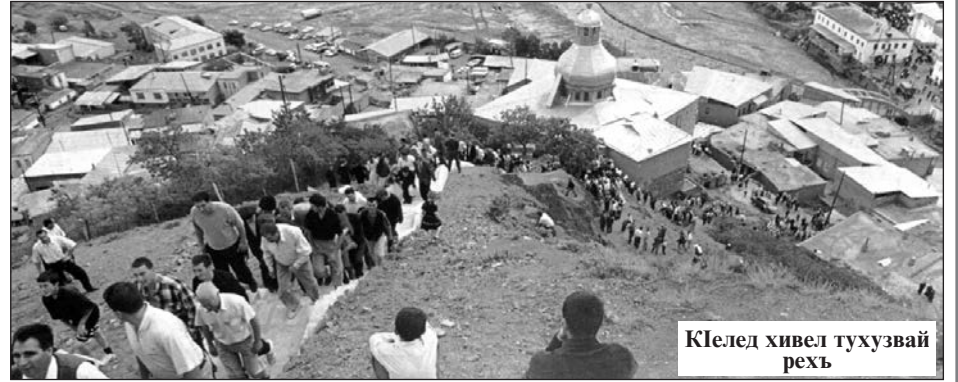
Азербайжандай Дагъустан патаз элячIай кумазни, Ахцегьиз физвай цIудралди автобусар дуьшуьш хьана чал. Капар ягьиз, манияр лугьзувай лезгийрин шадвилерин и кьил а кьил авачир. Рекьерин кьерехра "Шарвили" эпосдай бендер кхьенвай транспарантар акIурнавай. Лезги чIалал сувар барка ийидай чIехи плакатар акурла рикI шадвилдин гьиссерив ацIузвай. Чи машин акьатна физвай вири хуьрерин ва районрин меркезра жемьатри сувар гурлудиз кьейд ийизвайди вилералди акуна чаз. Са гафуналди, сувари вири халкъдихъ руьгь кутунвай.

Ахцегьиз гьахьдай чкадал милли пекер алукина балкIанрал акьахнавай жегьилри машинрин чIехи карван кьаршиламишзавай. Са герендилай сувар кьиле тухузвай тешкилатдин регьбер, СтIал Сулейманан райондин кьил Имам Яралиев, Дагъустан Республикадин Халкъдин Собранидин седридин заместитель Насир Гьайдаров ва маса ксар кьиле аваз машинрин карван Шарвилидин суварин макандиз - Ахцегьиз рекье гьатна.

Ахцегьин кьилин майдандал абур зурнединни далдамдин ванери акьвазарна. КIвачера звер авайбур "Лезгинка"дал кьуьлиз эгечIна. Муькуьбуру капар ягьиз межлис мадни гурлу ийизвай.

Шегьер кьилий-кьилди суварин гьавада авай. Дамахарнавай инсанри лугьуз-хуьрез сад-садаз сувар мубаракзавай. Куьчейрай инсанрин сел алахьзавай. Кьиллепатан Дагъустандин цIуд райондай, гьакIни республикадин маса районрай цIуд агьзурдалай гзаф мугьманар атанвай. Мегьарамдухьряй, Кьурагьай, Докьузпарадай, Рутулай, Хивдай ва маса лезги районрай атанвайбурун кьадар иллаки гзаф тир. Анжах СтIал Сулейманан райондай 1500-далай виниз инсанар атанвай. И карди халкъдин "Шарвили" эпосдин суварал гзафни-гзаф рикI алайди субутзавай.

Шарвилидин сувар, заз чиз, дуьньядин са халкъдин суваризни ухшарди туш. Адахъ вичин кьетленвилер ва са бязи татугайвилер ава. РикI ахьайдай кар ам я хьи, адаз гурлувал, халкъди сад хьиз и мярекат кьейд авун хас я. Суварик атанвайбур Келед хев галайнихъ рекье гьатзава. Инай дагьдин синел чиликай атIана раснавай гурари тухузва. Адахъ 105 кIар ава. Кузвай ракъинин кIаник аниз акьахун

Келед хивел тухузвай рехъ

гьар касдин гьунар туш. ЯтIани кьуьзужегьил вири рекье ава. 105 кIар куьтягь хьайила, цIийиз хкажнавай ротонддал гьалтзава. Элкьвей ротонд са шумуд стундал хкажнава.

ЦIуд ийс идалай вилик, сувар сад лагьай гьилера кьейд ийизвай вахтунда "Шарвили" фондунин регьбер, сувар кьиле тухузвай тешкилатдин кьил Имам Яралиева инал Шарвилидин гьумбет хкажда лагьана гаф ганай. А чIавалай цIуд ийс алатнава. Гьумбет эцигдай чкадал тунвай кьван ротондди эвез авунва. Гила виликай кьезмай йисан эхирдалди чи рикI алай кьагьримандин гьумбет хкажда, и кардиз гьукуматдин патайни куьмекар гуда, лугьзува.

Гьумбет патал хьанавай чкадиз гаф авач. Инай кьадим ва иер Ахцегь, адан юкьвай авахьзавай Ахцегьрин вацI гьапа авайди хьиз аквазва. Гьейбатлу акунрин Шалбуз дагь лап муькуьв гвай хьиз жезва ваз. Гагь-гагь галуькуьзавай серин шагьварди и кьакьанрин гуьлуьшанвални сирлувал мадни артухарзава. Шарвилидин Келе гьа инал, дагьдин кьене хьайиди я, адан турни кьедалди гьана амайди я лугьзува махари. Инсанар лагьайтIа, аялар хьиз гьамиша махарин чIалахъ я.

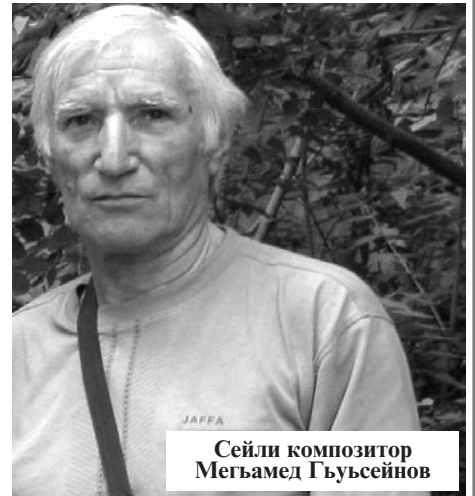
Гурарай эвичIавайбурун вилера бахтлувилдин эквер ава. "Инаг лезгийрин кьилин пир я", - са кьузекан гафар кьени зи рикIелай алатзавач.

Суварин юкьуз Ахцегьа Дагъустандин зурба скульптор, лезгийрин чIехи сеняткар Хасбулат Аскар-Сарыжадин бюст эцигнава. Адан автор Россиядин Халкъдин художник Гьейбат Гьейбатов я.

Шадвилдин мярекатдин меркез Валентин Амирован тIварунихъ галай парк я. Ина кьакьан тарарин кIаник са пата винел лезги авторрин ктабарни газетар алай яргьи столар эцигнавай. Дагъустандин лезгийр Келдайдур тирди кьатIун патал са геренда иниз вил вегьин бес я. Ктабаринни газетрин хараяр акваз-акваз цIразвай.

Лезгийрин тIвар-ван авай хьырагар, журналистар, алимар, муаллимар, са гафуналди халкъдин кьаймах инал кIватI хьанвай. И гуьруьшарни суьгьбетар рикIелай тефидай легьзеяр я. Азербайжандин лезгийрин векилар тир чаз иллаки муькуьфдалди кьайгьударвал кьалурзавай.

(Гуьгь 5-чина)

Сейли композитор Мегьамед Гьуьсейнов

Селим Аллагьаров

Роза Гьажимурадова

Решад Ибрагьимов

Ахцегьин куьчээр

"Айишатар" ансамбль

Концерт

Onlarca ləzgi generalları arasında iki qardaş - Yaqub və Qulam Quliyevlər qərribə taleləri, keçdikləri, çətin həyat yolu ilə seçilir. Böyük qardaş Yaqub Böyük Vətən Müharibəsi illərində diviziyaya rəhbərlik etməsinə, misilsiz qəhrəmanlıqlar göstərməsinə, təkcə 1942-ci ilin noyabrın 22-26-da, cəmi dörd gün ərzində düşmənin 3 diviziyasını (bir süvari və iki piyada) darmadağın etməsinə baxmayaraq, uzun illər unudulmuşdu və bununla əlaqədar mətbuatda "Unudulmuş general" sərlövhəli məqalə ("Samur" qəzeti, 31 avqust 2007-ci il) ilə çıxış etmişdik. SSRİ-nin məşhur sərkərdələrindən olan Yaqub Quliyev Budyonninin yetirməsi idi.

Kiçik qardaş Qulam Quliyev Mixail Frunzenin davamçısı olub. Ötən əsrin 20-30-cu illərində basmaçılarla döyüşlərdə böyük igidliklər göstərib. 1960-cı ildə Aşqabad şəhərində Türkmənistanın ilk generalı kimi onun möhtəşəm heykəli ucaldılıb. 1973-cü ildə Türkmənistan Akademik Teatrı Q.Quliyev haqqında yazılmış "General" pyesini səhnələşdirib. Yazıçı Aşir Nazarov türkmən dilində generalın igidliklərini vəsf edən kitab yazıb.

BASMAÇILARIN QƏNİMİ

Vətəndaş müharibəsinin alovlarında bərkimiş Qulamin Türkmənistanda döyüşlərə atılması təsadüfi olmamışdı. Şimali Qafqazda denikinçilər darmadağın olunduqdan sonra onun böyük qardaşı Yaqub Quliyevin qulluq etdiyi süvari diviziyası Orta Asiya hərbi dairəsinin sərəncamına göndərilmişdi. Burada basmaçılarla döyüşlərdə fərqlənən Y.Quliyev batalyon komandiri vəzifəsindən polk komandiri vəzifəsinə irəli çəkilir. Qardaşının uğurlarına sevinən və onunla birgə qulluq etmək istəyən Qulamin arzusu yerinə yetmir. Yaqub ali hərbi təhsil almaq üçün Moskvaya göndərilir. Kiçik qardaş hələ vətəndaş müharibəsi illərində Mixail Frunzenin Türküstan cəbhəsinin komandanı olarkən basmaçılara qarşı mübarizə aparmaqdan ötrü yaratdığı xüsusi hərbi hissələrdən birində qulluq etməli olur. Sonralar o, fəxrle "mən Frunzenin davamçısı olmuşam" deyərdi.

Basmaçılıq ötən əsrin 20-30-cu illərində Orta Asiyada Sovet hakimiyyətinə qarşı silahlı əksinqilabi hərəkat idi. Böyük qüvvəyə malik basmaçılara İngiltərənin, Amerikanın, Çinin, Əfqanıstanın bezi qüvvələri, həmçinin Rusiya aqvardiyaçıları yaxından kömək edirdilər. Hərəkatın başçıları o vaxt ki mürəkkəb hərbi-siyasi vəziyyətdən, adamların savadsızlığından və dini fanatizmindən istifadə edərək, on minlərlə insanı öz tərəflərinə çəkmişdilər.

Böyük əksinqilabi qüvvəyə çevrilmiş basmaçılıqı ləğv etməkdən ötrü Sovet hökuməti və RK (b)P MK qəti tədbirlərə el atmış, iri hərbi qüvvələri səfərbərliyə almışdı. Yerli əhalinin köməyinə arxalanan Qızıl Ordu 1922-1926-cı illərdə Fərqanə, Xarəzm və Buxara vilayətlərində basmaçılara darmadağın etməyə nail olmuşdu. Buna baxmayaraq başqa yerlərdə mübarizə davam edirdi. 1929-1929-cu illərdə basmaçılar Əfqanıstandan və İrandan da kömək alırdılar. Sərhədi pozub ölkənin içərisinə yeriyən silahlı dəstələr yerli əhalini qorxudur, hər yerdə Sovet hökumətinin dayaqlarını sarsıtmağa çalışırdılar.

Strateji baxımdan əlverişli mövqedə yerləşən Türkmənistanın İolotan rayonu ərazisində basmaçılar xüsusilə fəallaşmış, burada ən yaxşı qüvvələrini cəmləşdirmişdilər. Murqab çayının sahilində, Marı və Bayraməli şəhərlərinə yaxın ərazidə yerləşən İolotan Əfqanıstana da yaxın idi. Sərhədi asanlıqla keçən, yaxşı döyüş təcrübəsinə malik əfqan silahlıları yerli dəstələrin özünə inamını xeyli artırmışdı. Ona görə də Orta Asiya hərbi dairəsi buraya ən döyüşkən qüvvələrini göndərək qərarına gəlir.

1925-ci ilin avqustunda qəbuluna gəlmiş gənc zabit hərbi dairə komandanının diqqətini cəlb edir. Onun adını və familiyasını eşidəndə komandan deyir: "Deməli, Marı ətrafında basmaçılardan qənimi olan Qulam Quliyev sənənsən. Bəlkə indi İolotana gedəsən? Orada vəziyyət yaxşı deyil. Sən həm yerli əhalinin dilini bilirsən, həm də oralara yaxşı bələdsən." 22 yaşlı zabit: "Əmrinizi icra etməyə hazırım," - deyəndə komandir gülümsəyib, əlini onun çiyinə qoyur: "Mariya yola düş, oradakı hərbi hissədə əmri gözlə və yeni əməliyyat barədə fikirləş."

"SAKSAUL" ƏMƏLİYYATI

Komandanın əmrini alan Qulam Mariya yola düşməzdən əvvəl hərbi qişafəsini dəyişib türkmən dostlarının köməyi ilə İolotanda vəziyyəti öyrənməyə çalışır. Bura əsil basmaçı yuvasına çevrilmişdi. Şəhər çayın sahilində yerləşsə də, bir neçə kilometrliyində saksaul kollarının bitdiyi ilan mələyən səhra uzanırdı. Basmaçılar şəhərdən kənardan, səhrada özlərinə etibarlı dayaq nöqtələri yaratmışdılar. Nədənə əsas döyüşlərin də məhz səhrada baş verəcəyini düşünən Qulam gördüklərini götür-qoy etdikdən və bezi məlumatları aldıqdan sonra gələcək əməliyyatla bağlı təxmini plan cızıb, ona ad seçdi: "Saksaul".

maçı kimi onların arasında yerləşdirə bildi. Bundan sonra o, "su axtaranların" təxmin etdikləri mövqələrdə adamlarını yerləşdirib gecə yarısınıdək gözlədi. Əsgərləri və pulemyotçuları elə yerləşdirdi ki, basmaçılar mühasirəni yarıb qaça bilməsinlər.

Gecə saat üç radələrində basmaçılardan çoxu yuxuya gedəndə onların arasındakı gəncər döyüşə hazır vəziyyətdə durmuşdular. Qulam Quliyevin qəfil hücumu keçməsi onlara siqnal oldu. Əsgərlər kənardan, silahlı yerli gəncər isə daxildən basmaçılara qırmağa başladılar. Basmaçılar çəş qalmışdılar. Lap yaxından atəşə tutulduqlarını görəndə onların bəziləri qaçmağa, bəziləri isə silahı atıb təslim olmağa başladı. Bir azdan Amanqulu bezi dəstələri səfərbər edib qəti hücumu keçdi, amma pulemyotlar onun adamlarına

BSİ-nin Fövqəladə Komissiyasının rayon orqanlarına rəhbərlik etməli idi. Yerli əhaliyə və adət-ənənələrə yaxşı bələd olan Qulam bu sahədə dövlətə daha çox fayda verə bilirdi. Beləliklə, onun çəkistlik həyatı başlandı. Əvvəlcə İolotanda, sonra Kerkidə FK orqanlarına rəhbərlik etdi. İkinci şəhərdə işləyərkən 1400-dən çox basmaçını, 10-dan çox kiçik silahlı dəstələri zərərsizləşdirdi. Xalqdan oğurlanmış külli miqdarda varidatı dövlət xəzinəsinə təhvil verdi. Yoldaşları şücaətinə, bacarığına və təşkilatçılıq qabiliyyətinə görə seçilən igid ləzginə "Qafqaz qartal" adlandırıldı.

Kerkidə keçirdiyi bir uğurlu əməliyyat zamanı Qulam 800-dən çox basmaçını zərərsizləşdirərək, onlardan çoxlu döyüş sursatı müsadirə etdi. Onun ən böyük xidməti ondan ibarət idi ki, Əfqanıstandan Türkmənistanə keçən yolları bağlatdırıb, oradan yaraqlıların ölkə ərazisinə keçməsinin qarşısını aldı. Bu, həmin bölgədə basmaçı təhlükəsini xeyli azaltdı və əksinqilabçılara qarşı mütəşəkkil mübarizə aparmağa imkan verdi.

Lakin yeni vəzifədə onu çox işləməyə qoymadılar. ÜİK (b) P MK yanında Ali Partiya məktəbinə təhsil almağa göndərdilər. Burada oxuduqdan sonra yenidən Türkmənistanə qayıtdılar. Aşqabadda Q.Quliyevə respublikanın ilk yeyinti məhsulları sənayesi xalq komissarı vəzifəsi həvalə olundu. Həmin vəzifədə çalışarkən o, ilk dəfə olaraq Türkmənistanda bitki yağları istehsalı sənayesinin əsasını qoydu. Onun yaratdığı özül o qədər möhkəm idi ki, SSRİ dövründə Türkmənistan bitki yağı istehsalı sayəsində Moldaviya ilə birinci yeri bölüşdürürdü.

BÖYÜK VƏTƏN MÜHARİBƏSİ İLLƏRİ

Nazir işləyən, Türkmənistan SSR Ali Sovetinin deputatı olan Qulam Quliyev Böyük Vətən müharibəsi başlananda Türkmənistanın süvari diviziyasının siyasi şöbə rəisi təyin olunur. Diviziya tam döyüş vəziyyətinə gətiriləndən sonra ona respublika hərbi komissarlığına çağırış şöbəsinin rəisi, qısa müddətdən sonra isə Türkmənistanın hərbi komissarı vəzifəsi tapşırılır.

Tezliklə general Qulam Quliyevin bu sahədə də uğurları diqqəti cəlb edir. Orta Asiya respublikaları arasında Türkmənistan hərbi səfərbərliyin ən çətin həyata keçirilirdiyi bölgə idi. Q.Quliyev hərbi komissar keçəndən sonra bu məsələ yoluna qoyuldu. O, hətta yerlərdə ehtiyat hərbi polkların yaradılması təşəbbüsünü qaldırdı və buna nail oldu. Başqa yerlərdə ömründə əlinə silah almamış kəndliləri və fəhlələri birbaşa cəbhəyə yola saldırdırsa, Q.Quliyev səfərbər olunanları bir ay təlim keçdikdən sonra döyüşməyə göndərirdi. Bu, həm də türkmənlərin cəbhədə daha az itki verməsinə kömək edirdi.

XALQIN İSTƏYİ İLƏ SEÇİLƏN SƏDR

Müharibədən sonrakı illərdə hər yerdə olduğu kimi, Türkmənistanda da vəziyyət ağır idi. Dağılmış xalq təsərrüfatını bərpa etmək, xüsusilə sənayeni dirçəltmək lazım gəlirdi. Əhalini yeni quruculuq işlərinə səfərbər etməkdən ötrü nüfuzlu rəhbərlərə ehtiyac var idi. Belə bir vaxtda Türkmənistandan həm respublikanın, həm də SSRİ-nin rəhbər orqanlarına onlarca zəhmətkeş məktubu daxil olmağa başladı. İnsanlar respublikanın taleyinin asılı olduğu Aşqabad vilayətinə rəhbərliyin general Q.Quliyevə tapşırılmasını xahiş edirdilər. Belə də oldu. Qulam Quliyev Aşqabad Vilayəti İcraiyyə Komitəsinin sədri seçildi. Bir neçə il ərzində vilayətin sənayesini və kənd təsərrüfatını xeyli dirçəltməyə nail olan Qulamın bu sahədəki təcrübəsi Umumittifaq səviyyəsində yayıldı.

Hansı vəzifənin etibar olunmasına baxmayaraq, Vətənə və xalqa həmişə sədaqətli əsgər kimi qulluq edən Qulam Quliyev sonrakı illərdə Türkmənistanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyində çalışmışdır. Xalqın sevimlisi olan Q.Quliyev 1986-cı ildə 84 yaşında dünyasını dəyişmişdir.

Türkmən xalqı böyük hörmət əlaməti olaraq yeniyetmə çağları Marıda keçmiş general Q.Quliyevi bu şəhərdə, Murqab çayının sahilindəki fəxri xiyabanda dəfn etmiş, onun heykəli və büstlərini ucaldaraq, küçə və xiyabanlara, məktəblərə və müəssisələrə adını verərək, xatirəsini əbədiləşdirmişdir.

Müzəffər MƏLİKMƏMMƏDOV

MƏŞHUR LƏZGİLƏR HAQQINDA BİLMƏDİKLƏRİMİZ

FRUNZENİN DAVAMÇISI

BU İGİD LƏZGİ TÜRK MƏNİSTANIN İLK GENERALI, İLK HƏR Bİ KOMİSSARI, İLK YEYİNTİ MƏHSULLARI SƏNAYESİ

Mariya gələn komandanın nümayəndəsi gənc zabitin təklifini eşidəndə heyrətləndi: "Yerli əhalidən dəstə hazırlamaq nə deməkdir?" Qulam səhra şəraitində qızıl əsgərlərin çətinlik çəkəcəyini bildirdi. Bu səbəbdən də ona ancaq xüsusi təlim görmüş 400 əsgərin verilməsini və bir ay möhlət istədi. O, bu müddətdə dostlarının köməyi ilə yerli adamlardan min nəfərlik dəstə yığacağına əmin idi. Nümayəndə komandana Qulamin fikrini çatdıranda o, razılaşdı.

İki gündən sonra İolotanda yerli adamlardan ibarət dəstənin yığılmasına başlandı. Bir həftə ərzində 500-dən çox adam əlinə silah almaq arzusunda olduğunu bildirdi. Əksəriyyəti gəncər idi. Əməliyyat son dərəcə məxfi hazırlanırdı. 20-30 nəfərlik bir neçə qrup su axtarışı altında "geoloqlar"ın əlinin altında işləyən adamlar kimi səhranı öyrənir, əlverişli mövqələr tutmaq üçün yerləri müəyyənləşdirirdi. Basmaçılar əllərində bel və küllüng olan yerli gəncərə hücum etməyi, onların məxfi əməliyyatı həyata keçirməkdən ötrü işlədiklərini ağıllarına belə gətirmirdilər.

İyirmi gün keçməmiş, kəşfiyyat məqsədilə basmaçılara qatılmış adamlardan biri çox mühüm məlumat çatdırdı: "Üç gündən sonra Amanqulu Berdiyev İolotandakı bütün basmaçılardan gecə səhraya yığıb qəti hücumu keçmək üçün baxış keçirəcək." Bu xəbər Qulamin ürəyindən oldu. Basmaçılardan qəfil yaxalamaq üçün yaxşı imkan yaranmışdı. Cəmi 800 nəfərlik dəstə yığmasına, kifayət qədər təlim keçməsinə baxmayaraq, əsgərləri də cəlb etməklə "Saksaul" əməliyyatına başlamaq qərarına gəldi.

Üç gündən sonra əsil basmaçılar gizlicə beş-beş, on-on şəhərdən səhraya çəkiləndə, Qulam ən cəsur 100-dən çox gənci bas-

aman vermədi. Buna baxmayaraq, əfqanlardan ibarət dəstələr axıra kimi döyüşürdülər. Səhərin gözü açılarda vəziyyət aydınlaşdı. Döyüş meydanında 4 mindən çox basmaçıdan cəmi 500-600 adam salamat qalmışdı. Onlar heç cür mühasirəni yara bilmirdilər. Çünki lap yaxınlıqda Qulamin göndərdiyi yerli adamlardan sağ qalanlar yaxşı mövqə tutub, onları göz açmağa qoymurdular. Basmaçılar həmçinin iki tərəfdən pulemyot atəşinə məruz qalmışdılar. Ağır yaranalan Amanqulu sağ qalan adamlarına son həmlə ilə sol cinahı yarıb aradan çıxmağı əmr etdi. Basmaçılar belə də etdilər. Amma əsgərlərin güclü müqavimətinə rast gələndə silahı atıb, təslim olmağa başladılar. Qeyri-bərabər döyüşdə Qulam Quliyev 1200 nəfərlik dəstəsi ilə sayca dördqat çox olan düşməne qalib gələrək, onun 4 min nəfərə yaxın canlı qüvvəsini sıradan çıxarmış, 300-dən çox basmaçını əsir almışdı. Yerli müqavimət dəstəsindən və əsgərlərdən 200-dək adam həlak olmuşdu. Kiçik qüvvə və az itki ilə minlərlə basmaçını məhv edən Qulam Quliyevin keçirdiyi əməliyyatı peşəkar hərblilər o vaxt Türkmənistan ərazisində keçirilmiş ən uğurlu əməliyyat adlandırmışdılar.

BAS SIYASI İDARƏNİN TAPŞIRIĞI

İolotan rayonu ərazisində keçirilmiş əməliyyatın sorağını alan Baş Siyasi İdarənin rəhbərləri gənc zabite, podpolkovnik Qulam Quliyevə son dərəcə məsul bir vəzifə tapşırıldı. Həmin bölgənin əksinqilabi qüvvələrdən tamamilə təmizlənməsindən ötrü Q.Quliyev

ХАЛКЪДИН СУВАР ШАРВИЛИ

(Эвел 2-чина)

Са герендила инал суварин чехи концерт кыле фида. Гьавилай Дагъустандин районрай, Магъачкъаладай, Бакудай, Дербентдай атанвай лезги манидарри лугъузвай манирихъ яб акалун патал вири сад-садав агатна акъвазнава. Тележурналистар тир Наира Рамазановади ва Ярагъмед Ярагъмедова суварин мярекат ачухарзава. Магъачкъала шегъердин Ленин райондин кыл Мегъамед Омарова Магъачкъаладин мэр Саид Амирован тебрик келзава. Сувар кыле тухузвай тешкилатдин кыл Имам Яралиева лезгийрин сейли спортеменриз "Шарвили" фондунын премияр гузва. Ингъе абурун тварар: 2008-йисан Пекидин Олимпиададин гимнш медалдин призер, греко-римский акъажунай къведра Европдин чемпион Виталий Рагимов; женгинин самбодай РФ-дин чемпион Нажмудин Хуршидов; ушудай пешекар пагъливанрин арада дубньядин кубокдин сагъиб ва джу-джитсудай къведра дубньядин чемпион Элдар Гъасанов; боксдай РФ-дин ва пудра дубньядин чемпион Гъабиб Аллагъвердиев.

Милли культура ва искусство вилик тухунай кве лезги актердиз - Шарвилидин роль тамарзавай лезгийрин СтПал Сулейманан тварунихъ галай муздратрадин актер Ибрахемлил Рамазановаз ва Касбадин роль тамарзавай гьа театрдин актер Абдул Гъабибоваз премияр гана.

Авайвал лагъайтга, квалачел акъвазнавай цуд агъзурдалай гзаф инсанривай концертдиз секиндиз яб акал жедайдан чалахъ тушир зун. Анжах кве сятдин концерт са легъзе хъиз алатна. Инсанрин манирихъ яб акалунин медениятди гъейранарна зун. Халкъдин артистар тир Роза Магъсумова, Тарлан Мамедов, популяр маничи Замир, гьакъни Наила ва Мадина Шагъмурадовайр хъсан манияр гваз атанвай и концертдиз. Международнй конкурсрин лауреат, Россиядин Музыкадин Академия акъалттарна, и мукъвара Италиядиз келиз рекъе гьатзавай жегъил маничи Селим Аллагъяров сегънедал акъатайла вирида гурлу капар яна. Дагъустандин Гьукуматдин Филармониядин "Эридан" твар алай вокалдин группадин рушарин ванирин иервили вири гъейран авуна. Дербентдин "Айишатар" къулерунин ансамблдин репертуарни инсанри хушдиз къабулна.

Азербайжандин "Сувар" лезги ансамблдин маничияр тир Решад Ибрагъимован ва Роза Гъажимурадовандин сеникарвиллиз, абурун къетлен репертуардиз дагъустанвийри лайихлу

къимет гана. Иллаки Решадан "Зи халкъдикай мани"ди вирибурун рикериз эсерна. Розади лагъай "Ширин" халкъдин мани ада кван эсерлудиз садавайни лугъуз хъайиди туш лагъана пешекарри.

"Сувар" ансамблдин маничи хъиз сейли хъайи Руслан Пирвердиева и гъилера Дагъустандин Операдин Театрдин солистди хъиз иштиракна. Ятлани ада "Сувар"ин репертуардай лагъай "Жегъилвал" манидалди кватI хъанвайбуруз хуш гъиссер багъишна. Гуьгъуьнлай Мегъамед Гуьсейнован "Марвардин цуьк" мани тамарай адаз гурлу капар яна.

Концертдин программа туькIуьрай, адаз регъбервал гайи Дагъустандин халкъдин артист, лезгийрин пешекар музыкадин дережа хкажнавай, вичин вишералди манияр мецера гьатнавай, "Шарвили" опера кхъена арадиз гъанвай чехи сеняткар Мегъамед Гуьсейнован зегъмет кылди кьейд ийиз кланзава. И гъилера концерт гзаф марагълу хъун гъадан алакьунрунин нетижа я.

"Шарвили" эпосдин сувар элдин шадвилдин мярекатдиз элкьуьрай чи виликкъилик квай ксариз баркалла кьезва. Кар авай чкада татугайвилерни жедат. Месэла, машинрай эрекьар ("зегъер") паюн гъич кутугай кар туш. Масабур лугъуз жедач, амма зи рикI тарна и карди. Акуначиз кландай вилералди. Виликай къвезмай йисуз сувар кыле тухудай тешкилатдин комитетди месэладикай фикирфагъум авуртга хъсан я. Шарвилидин тварцихъ галаз алакьалу суварик чна са куьлуь гьалатидизни рекъ гана кланзава.

РикIиз чими Ахцегъи чун вичин веледар хъиз къабулайвал, хайибур хъизни рекъе туна. И лезги руьгъ хвенвай шегъердикай са юкьуз тух хъун мумкин яни мегер? Къени къилихрин ахцегъвийрихъ галаз яргъал ихтилатар авун, и шегъердин цийивилерихъ галаз таниш хъун патал гъич тахъайтга са шумуд юкьуз ина амуьк тавун инсафдай туш. Ништа, белки гьа югъни къисмет жеди жал чаз...

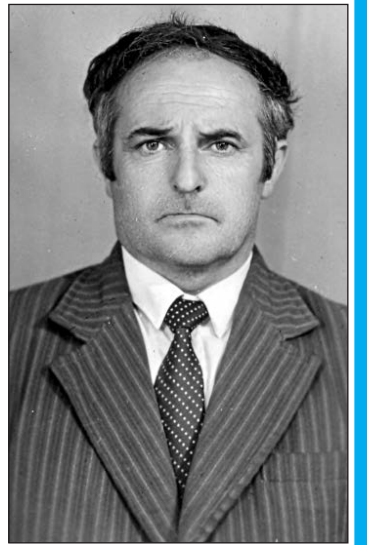
Седакъет КЕРИМОВА

Редакциядай: Цинин суварик и макъаладин автор. "Самур" газетдин килин редактор ва Бакудин маниринни къулерин "Сувар" ансамблдин регъбер Седакъет Керимовани лезгийрин милли культура ва искусство вилик тухунай "Шарвили" премиядиз лайихлу хъана. Редакциядин коллективди ва келдайбуру чи кьелемгъли рикIин сидкъидай тебрикзава ва адаз маднин чехи агалкъунар таллабзава!

МЯГЪТЕЛ Я ЗУН ЖУВ-ЖУВАЛ

Гуьлметов Назир Агъамегъамедан хва 1949-йисан 1-июлдиз КцIар райондин Агъа Тигъиржалрин хуьре дидедиз хъана. Бакудин Лувкьатан послоькда юкьван мектеб, Сумгаит шегъерда Политехнический техникум акъалттарай ада 1973-йисалай Самур-Абишерон каналдин идарада инженервиле кваллахзава. Назир Гуьлметован сад лагъай шишррин ктаб ("Шаламрин гелер") 1994-йисуз Бакуда чапдай акъатна.

Шаирдин "Ашукъ я зун" тIвар ганвай къвед лагъай ктаб и мукъвара Дербентда басма хъана. Адан редактор Азиз Мирзабегов я.

КIАНДА РИКIИЗ

КIанда рикIиз яр-дуст галаз ашукъна, Дуьньяд дердер са геренда алудин. И кар залай алакьзавач, я дустар, Четин жезва куьнни санал агудин.

КIанда рикIиз тIебиатдин къужахдиз Сефер ийин са фикирни авачиз. Гъевчи фирсет жагъур жедач уьмуьрда, Са югъ жедач галтуг-гагъат галачиз.

КIанда рикIиз са сеферда гатфарихъ ЭкъечI хъийин мугъман хъана дагълариз. Гьа тIалабни тамарзу яз амуькда, Амуькда рикI хиялрикай гъалариз.

КIанда рикIиз чIагъан къуна гъилерал, Акъудин хуш халкъдин ширин авазар. И чIавузни "геж я" лугъуз гуьгъуьлди, Хиве къазвач, физ кичIела гъилин зар.

КIанда рикIиз аруш хъана ашкъидал, Ярдин вилер зи вилера къекъевезди. Акъазва заз, муьгъуьбатни къакъатиз, Акъатиз физ, хатурар хаз къекъевезди.

Чидач вучиз вахт жагъизвач уьмуьрда, Къиле тухуз жуван къастар, кланивал, РикIин икьрар тIимил яни тахъайтга, Мягътел я зун, мягътел я зун жув-жувал.

ДАЯХ

Пехъи душман атайла и чилерал, Дагълар далу, арха хъана лезгидиз. КIвалер хъана харайрални пелерал, КукIушрикай панагъ хъана зи элдиз.

Яргъаз хъана аранрикай и мерд халкъ, Асирралди дагълара дагъ хъиз хъана. Адетарни, хесетарни хвена гьакI, Уьмуьр, шадвал и дагълара физ хъана.

Белки бахтсуз Къафкъаздин рекъ баис яз, Гъар алатай шагъди иниз сеферна. Белки жуван ханлар, белгер арсуз яз, Ягъибуру шумуд аям кеферна.

Заз чида хъи, Помпейни кваз атана, Темягъ аваз и авадан чилера. Кат хъувурд я, сас экъисиз, кIуф кана, Гуж акуна албанвийрин гъилера.

ЧУБАРУК

Хтанва къе гъинхъай ятIан, лув гана, Чи чIередик муг хъийизвай чубарук. Са сейлид хъиз эверзава ем гъана, Балайрилай элкъевезвай чубарук.

Девран адан, тала адан, дагъ адан, Сергъят авач, мизан авач, багъ адан, ТIебиатдин макъам адан, чагъ адан, Зи къисметдал хъуьрезвай чубарук.

Заз акI хъанай инсан дубньяд чIехид я, Рекъ алатун виридлайни кIевчIид я, Гагъ-гагъ такъат къушралайни гъевчIид я, Назир вални пехил хъанвай, чубарук.

"РАНГОЛИ" ВУЧ Я?

Суварин береда гъинд агъалийри чпин кIвалер, гъенер цуьквералди, рангарин рукваралди, дуьгуьдин гуььрералди чIагурда. И кIвалах абуру чилел бегъмарда ва идаз "ранголи" лугъуда.

Ранголи туькIуьриз - гъар са гъинд дигъегълидиз аял чIаварилай чидат. Адан тарих чи эрадилай виликан девирдал физва.

Ранголидиз геометриядин гиширар хас я: ина са шумуд рангунин нукътIайри, цIарари, пудпипIенри килин роль къугъвазва.

Са бязи вахтара ранголи туькIуьрдайла куркумадин (хъач) руквадикай, мержемекдин тварарикай, цийи цуькверикай менфят къачуда.

Гъиндистандин чара-чара штатра ранголидихъ махсус дегишвилер ава. Тамилнада Понгал сувариз (Бегъердин сувар) гзаф рекIв гудай рангарикай менфят къачуда. РагъакIидай Бенгалияда "алпана" тIвар алай лацу рангунин дуьгуьдин гуььрерикай ранголи ийида.

Ранголи вилериз хъсан эсердай, суварин юкьуз руьгъ хкаждай затI я. Ам вири гъинд агъалийрин рикIяй тир халкъдин туькIуьрункай сад я.

Урус чIалай элкьуьрайди Римма ГЪАЖИМУРАДОВА я.

Хълагъун:

1. "Ранголи" гафунин диб "ранг" гафунилай къачунва.
2. "Алпана" гафуну сур лезги "алпан" келимадикай хабар гузва.
3. Ранголидин гиширар лезги дигъегълийри храдай гамара, сун гуьлуьтра авай, гьакIни синидал ягъазвай уситIада чал гьалтзава.

ШАГЪЛЛИВАН

ропадин чемпион хъана. 2004-йисуз Афинада кыле феи Олимпиадада греко-римский жуьреда кюршахар кыунай Виталийдин тай авачир. Виридаз уфтан хъайи кьеггалди эхирда корейвидин далу чилиз янай. Гысаб адан хийирдиз 3:0 тир. Ингье жегил вичин уьмуьрда сад лагъай гылера чехи гъахсузвилин шагъид хъана. Спортдин кхьенвачир кянунарни авайди адаз вичин вилералди акуна. Вичи кланик кутур корейви чемпион хъайила рикI хайи жегил са кьадар вахтуналди вичел хтанач. Эхиз тежедай тIал чIугуна ада. И гъахсузвал яргалди пешекаррин ва журналистрин веревирдриз себеб хъана.

Рувгъдай аватун лезги кьеггалдиз хас лишан туш. 2005-йисан Европадин чемпионатда кьазилдин медаль кьазанмишуналди гадади са йис вилик вичиз кьарши гъакъикъатдани гъахсузвал авурди субутна.

Алатай йисуз Пекиндин Олимпиадада Виталий чI планетадин виридалайни гужлу спортсменрикай тирди мад гылера субут хъана. Ада ина гимидин медаль кьачуна.

Виталийдин буба Межид инженер, диде Ишира муаллим я. Вад стхадикай сад я Виталий. Вузар куьтягънавай стхайрин вадани спортдин рекъай чIехи агалкьунар кьазанмишнава. Вагъид ушудай, Эльдар каратэдай пешекарар я. Руслан дзюдодай, Вячеслав боксунай республикадин чемпионар я.

Рагъимовар Мегъарамдхуьруьн Уружба хуьрйяй я. Гъавилай кье Виталий Рагъимован тIварцIелди азербайжанвийри хъиз, дагъустанвийрини дамахзава. Каспийск шегъердин цIийи спортдин комплексдиз В.Рагъимован тIвар ганва. Спортда кьазанмишай агалкьунрай Дагъустандин

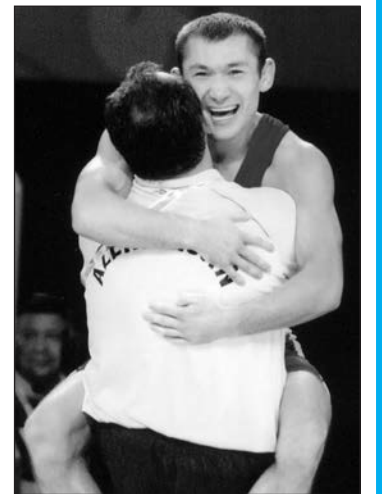

"Шарвили" фондуни спортсмен "Шарвили" премиядиз лайих акуна.

Азербайжандин спорт вилик тухуналди республикадин агъалийрин патай чIехи гъуьрмет кьазанмишнавай и кьени кьилихрин, рикI михьи, дамах гвачир, зегметдал рикI алай жегилдихъ республикадин хкъгъай командадани чIехи нуфуз ава.

ШикIлра: Азербайжандин спорт вилик тухунай, Пекиндин Олимпиадада кьазанмишай агалкьунрай Азербайжандин Президент Илгъам Алиева Виталий Рагъимоваз "Эбеди президент" кьазилдин лишан гузва.

Гъалибвал кьазанмишай легъзеяр.

Виридалайни гзаф хвешизвайди Виталийдин тренер Элчин Жаферов я.

Азизрин СЕВДА

2008-йисуз Пекинда кыле феи ХХIХ Олимпиядин кьугъунар виридан рикIел хъсандиз алама. Чи спортсменрин гъунарлувал себеб яз Азербайжандин пайдах са шумудра хкаж хъанай ва и карди республикадин вири агъалийрик руьгь кутунай. Чаз ихътин шад легъзеяр бахш авур ксарикай садни Виталий Рагъимов тир.

Виталий Межидан хва Рагъимован тIвар фадлай дувъндын спортсменрин сягъда гъатнава. 1984-йисуз дидедиз хъайи Виталийди Бакудин Бакиханов поселок-

дин 141-нумрадин юкьван мектеб акъалтIарна, спортдин гимназияда кIелна. Инаг куьтягъай ам Азербайжандин Физкультурадин Институтдин классический ва греко-римский жуьреда кюршахар кьунин факультетдик экечIна. Даим чирвилерихъ ялзавай жегилди Азербайжандин Халкъдин Майишатдин Институтда кьвед лагъай пеше кьачуна.

60 кг-дин заланвал авай спортсменрин арада Виталийди вадра республикадин чемпионвилдин тIвар кьачуна. 2001-йисуз ам Ев-

Зегметдал рикI алай, даим чирвилерихъ ялзавай, алай аямдин кылин месэла кIелун, савадлувал артухарун тирди кьатIузвай жегилрин кьадар кьвердавай артух жезва. Интернетдин рекъай чара-чара программйра иштирак авуна гъалибвал кьазанмишай жегилрин вилик цIийи рекъер ахъа жезва. Абурувай гьи уьлкведа хъайитIани кIелиз ва кIвалахиз жезва.

ВИКIЕГЪ СТХАЯР

КцIар райондин тIвар-ван авай интеллигентрикай тир Кьурхмаз Мурадован кье хци - Рувшена ва Шагъина чпин агалкьунралди хайибурук, мукьва-кьилийрик, муаллимрик дамах кутазва.

1993-йисуз КцIар шегъердин 1-нумрадин юкьван мектеб тафаватлувилелди акъалтIарай Рувшен имтигъанрай гзаф балл кIватIна Туьркиядин Гуьлгъане Военный Медицинадин Академиядик экечIнай. Инин ортопедиядин ва травматологиядин факультет яру дипломдалди куьтягъай жегилди 1999-2002-йисара Азербайжан Республикадин Военный Гуьлерин Къуватра кIвалахна. Алай вахтунда ам "BUE Kaspian" компанидин духтур я. Адахъ

ина чIехи нуфуз ава.

Рувшенан гъвечи стха Шагъина КцIар шегъердин 2-нумрадин юкьван мектебда ва Къубадин Туьрк Лицейда кIелна. 2000-йисуз Китайдин Гьукуматдин Медицинадин Университетдик экечIай жегилди са йисан кьене Пекин шегъерда Китайдин Литературадинни ЧIалан Университетда и уьлкведин чIал чирна. Гуьгъуьнлай ада Шенян шегъердин Медицинадин Университетда лорвилдин факультетда чирвилер кьачуна. Туьдуйнин ракин азарлувилекай магистрвилдин кIвалах кхъей жегилди университет чIехи агалкьунралди куьтягъна ва духтурвилдин диплом кьачуна. Ингье ада магистрвилдин кIвалахда кьа-

рагъарнавай бязи месэлайрихъ галаз китайви профессорар марагълу хъана. Абуру Шагъиназ гьукуматдин харжидалди Китайда докторантурада кIелун, илимдив мукьувай машгъул хьун теклифна. Шагъина и теклиф кьабулна. Адахъ илимда кьетIи камар вегъидай ниьт ава.

"САМУР"

РИКІ ШАДАРДАЙ КРАР

"ЛЕЗГИНКА" КОМПЛЕКС КАРДИК КУТУНВА

Россиядин Красноярск шегьерда агъзуралди лезгийр яшамыш жезва. Абуру ина цийи района квалер эцигунив ва халкьдин майишат патал маса важиблу краив машгул я.

Красноярскдин лезгийри хайи чІал ва меденият, чпин адетар хуьн патални алахунар ийизва. И мукьвара лезгийри ина хайи ватандин са пипІ арадал гъун кьарардиз кьачуна. Вичик пуд гьвадин ресторандин дарамат, ял ягьдай квалер, цийиз арадиз гъанвай "Лезгинка" ансамбль акатзавай "Лезгинка" комплекс арадал гъун патал чи кьегьал рухвайри гзаф зегьметар чІугуна ва и зегьметди хьсан нетижа гана.

Красноярскда кардик кутунвай цийи комплекс гила вири вилайтдиз сейли хьанва. Милли кьайдада тартибнавай ресторандикай ва квалерикай иниз кьезвайбуруз гзафни-гзаф хуш кьезва. Са гафуналди, и комплекс ватандивай яргъара лезгийрин

тІвар хкажзавай махан хьиз рикІел аламукьзава.

Красноярскдин жегьилрихь халкьдин тІвар хкаждай маса тедбирарни кьилиз акъуддай ният ава.

КЪУРУШВИ РУШАН АГАЛКЪУНАР

Тула шегьердин педуниверситетдин кьещепатан улквейрин чІаларин факультет акалтарна, Франциядин Сорбонна Университетда вичин чирвилер деринарай ва алимвилдин дережа кьачур, Лондондин Кембридж Университетда са йисуз чирвилер артухарай, алай вахтунда Москвада авай Франциядин посольствода таржумачийрин отделдиз регьбервал гузвай Жемиля Рамазановадин алакьунрикай Москвадиз мугьманвиле атай Франциядин Президент Николя Саркозидиз гзаф хуш атанай ва ада лезги рушахь галаз санал шикил ягъанай. И мукьвара кьурушви рушаз Франциядин гражданавал ва "Франциядиз лайихлуди" орден гана.

ГЕНЕРАЛДИ ЭЦИГИЗ ТУНА

Дагъустандин СтІал Сулейманан райондин Цмуррин хуьрйя тир чи машгур генерал ва алим Гажикъурбан Шайдаева хайи хуьре вичин харжидалди кІелунинни спортдин чІехи меркез эцигиз тунва. Хуьруьн юкьвал, рекьин кьерехда эцигнавай чІехи дараматди гьасятда вичел фикир желбзава. Меркездин комплексада гьар жуьредин кьулай шартІар яратмишнава. Адахь спортдин залдилай, синифрин утагърилай гьейри чимивал гудай система, кьве гьамам, пекер дегишардай ва ял ягьдай квалерни ава. Халкьдин кьегьал хва Гь.Шайдаева мектеб герек тир вири аваданлухрив, компьютеррив ва автобусривни таъминарнава.

ХУЬРУЬН ФИЛИАЛДИ ЧЕШНЕ КЪАЛУРЗАВА

СтІал Сулейманан райондин 21-нумрадин ДЮСШ-дин КІварчагърин хуь-

ре боксдай ачухнавай филиалди чешне кьалурзава. Филиалдиз спортдин мастервиле кандидат Альберт Межидова регьбервал гузва. И касди филиал кардик акатай 9 йисуз хуьруьн жаванрин арада 10 кас Дагъустан Республикадин, 2 кас Кьиблепатан Россиядин ва 7 кас Россиядин Федерациядин чемпионар, 10-дав агакьна призерар гьазурнава.

МАД СА ЧЕМПИОН АКЪАТНА

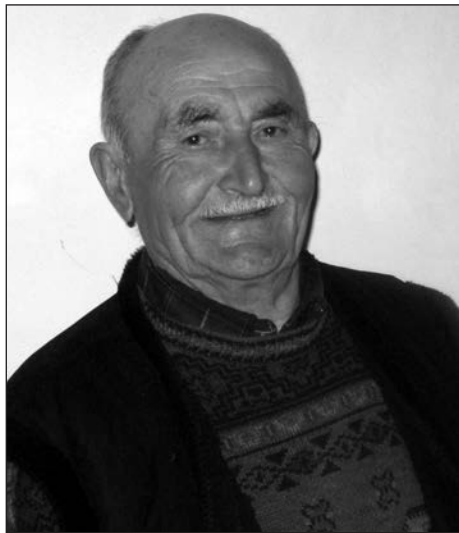
Эхиримжи йисара Дагъустандин Кьурагъ райондай 10-дав агакьна Россиядин чемпионар акъатнава. Ингье, Кьурагъдай мад са чемпион. Алай вахтунда чеб Тюмень вилайтдин Пойковский шегьерда яшамыш жезвай Рамазан ва Назибат Тарикъулиеврин хци - Заура 16-17-йисан яшара авай жегьилрин арада таэквон-додай кьиле фейи акъажунра сад лагъай чка кьуна. Россиядин цийи лезги чемпион Заур Тарикъулиев Хорватияда кьиле фейи Европадин чемпионатдани тафаватлу хьана. Гила ам дуьньядин чемпионатдиз гьазур жезва.

Вирт гузвай чІижер тебиатдин чІехи мужидат я. И куьлукъ гьайванрин зегьметчивили гьейранарда вун. ЧІижерин краар, алакьунар кьилий-кьилди сир я. Абурун тешкиллувални низамлувал, хизандал рикІ хуьн, дидейриз кьайгъударвал кьалурун са куьнвивни кекьигиз жедач. Са гафуналди, инсанри чІижеривай чирна кІанзавай затІар гзаф ава.

ЧІижрен вирт кьван дадлу ва хийирлу магьсул авач. Ам 5 агъзур йисуз чІур тахьана амуькьзава. Египетдин пирамидайраж жагъай бекьейра хвенвай вирт лабораторияда анализ авурдалай кьулукъ алимар и фикирдал атанай. ВиртІедин куьмекдалди гзафни-гзаф азарлувилер сагъариз жеда. Кье медицинадин са хел гьа и кардив машгул я: адаз апитерапия лугъуда.

Дуьньядин гзаф марагълу пешейрикай я ЧІижерхъанвал. Садра и кардал машгул хьайи касдивай ададай гьил кьахчуз жедач. Вучиз лагъайта адак рябет ква. И рябет тек са кІвализ ризкь гьуникай ибарат туш, ада гьакІни чандиз сагъламвал, рикІиз секинвал гьизва. И куьлукъ гьайванриз кьуллугъ авур инсанри абурувай яшамышдай гуж, зегьметчивилин тарсар кьачуда. Хьсан чІижерхъандиз вичин хизан таминарайдалай кьулукъ маса гудай виртни жеда.

Гьасрет Шевлетан хва Гьейбатов Дагъустандин Докъузпара райондин Кьалажух хуьрйя я. 1955-йисуз аскервал кьилиз акъудай жегьил кьисметди Азер-

ЧИЖЕРХЪАН

байжандин КІІар райондин Кьалажух хуьруьз акъудна. Яргъал йисара ина генерал Магъмуд Абилован тІварунихъ галай совхозда фягълевал авур и касди 1966-йисалай совхоздин чІижерхъанвиле кІвалахна. Кьубадин Хуьруьн Майишатдин Техникумда талукъ курсар акбалтарай Гьасрета 42-йисуз арадатІана и рекьяй гьакьсагъвилелди кІвалахна. Адан тІвар хьсан чІижерхъан хьиз вири хуьруьз, райондиз ва зонадиз сейли хьана. 1992-йисуз пенсиядиз экъечІайдалай кьедалди Гьасрет халу вичин рикІ алай пешедихъ галаз машгул я.

- Гьасрет халу, чІижерхъанвал четин пеше яни? - хабар кьазва чна адавай.
- Идалай регьят, идалай менфятлу кьвед лагъай кІвалах акъулдиз кьезвач зи. Кьуьзуьбурувайни, дигьегълийривайни, гьатта набут инсанривайни чІижерхъанвал ийиз жеда. И кар патал я чІехи пулар герек туш, яни залан зегьмет. Ингье адав рикІивай эгечІна кІан я. Эвездай чІижери виртни гуда, чандин сагъламвални. Заз шумудни са азарлу ксар чида, и кардив агатайдалай кьулукъ абурун тІал-квал миьхиз квахьнава.

- Чи пенсионерар и кардив эгечІнайта, хупІ хьсан тир. Абуру каркеси авач лугъуз шел-хвал ийичир.

- ЧІижерхъандиз вахт мус алатнатІани чир жедач. Ингье чІижерикай, абуру хуьнин кьайдайрикай гзаф малуматар гьилик авуна кІанзава. Авайвал лагъайта, алай вахтунда куьнуьяр хуьн четин хьанва. Кьвердавай тамар кьери, гьаваяр чими жезва, уьленар кьуразва, чилерин мелиорацияди, хуьруьн майишатда химиядикай гегьеншдиз менфят кьачуни чІижерин азарлувилер арадиз гьизва.

- Алатай асирдин 80-йисара Кьуба-КІІар зонадин вири чІижер ихьтин азарлувилерикай телеф хьайила куь майишатдихъ са акъван зиян кІуначир.

- Эхъ, жуван кІвалах рикІ алаз авурла, Аллагъди вичи рехъни кьалурзавайди я.

- ЧІижерин гьи краари куьн мягътеларзава?

- Дуьньяда чІижер кьван миьхи гьайванар авач. ЧІижерин гьар са магьсул хийирлу я: вирт, мум, цуькверин руг, чІижрен зегьер. Азарлувилер лагъайта, виртІеди хьиз са дармандини сагъардач.

- Кьевай чи кІелдайбуруз виртІедихъ галаз алакьалу яз вучтин меслят гуз жеда?

- Гьар пакамахъ са стакан цихъ са тІур вирт какадарна хуьн ва са сятдин вахтунда затІни тІуьн тавун герек я. Им дегъ чІаварилай амай виридалайни хьсан профилактика я.

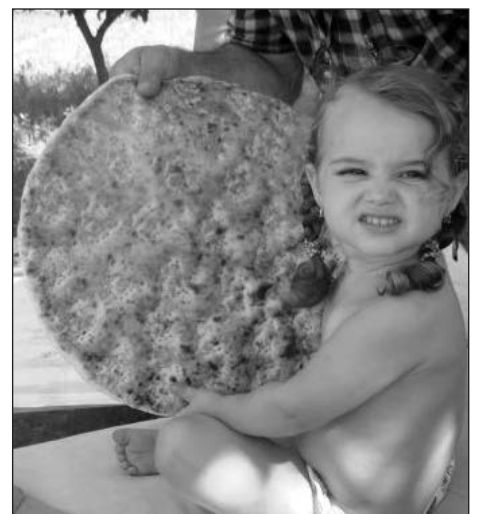
- Бес чІижерхъанвал ийиз кІанзавай ксариз вуч меслят аквазва куьне?

- ЧІижериз кьуллугъ авуни инсан кьуватлу ва сагълам ийида. Адан хесет хьсанвилехъ дегиш жеда. Ам тебиатдиз мукьва жеда, хуьбуьл ва кьени кьилихрин инсандиз элкьведа. Куьрелди, чІижерхъанвал хизан даим миьхи виртІедалди таъминарун; сагъламвал; азарлувилерин вилик пад кьун; кьуьзуьвал гежарун; вахт хийирлу кардиз серф авун я.

Ихтилат кьейди
С.КЕРИМОВА я.

Балыкесирви баде

Хьран фу

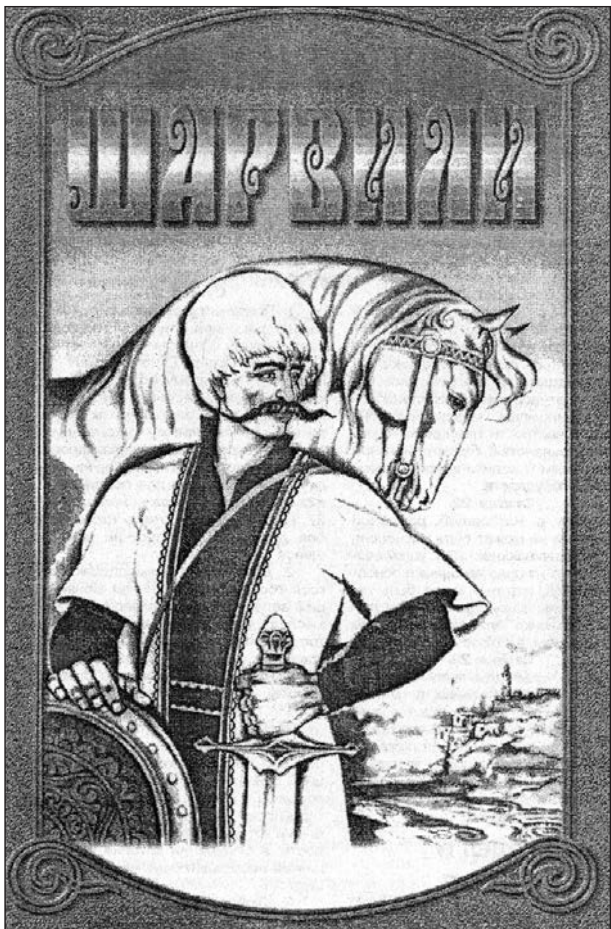
РикІ алай кьуьл

ЧІуру чІижре
вирт ийидач.

Лезги халкьдин
мисал.

“САМУРДИН” МЕКТЕБ

ШАРВИЛИДИКАЙ ЧИРВИЛЕР

Шарвили лезги халкъдин садрани рекъин тийидай, даим жанлу игит я. Ада жуван Ватандин къудратлувал таъминарзавай лезги халкъ зурба халкъ тирди ара датана чи рикел хкизва. Ам телеф ханваз гъич садазни ақунач. Эгер четин макъамда пудра твар къуна эверайта, ам гъа рагай экъечина, халкъдин куьмекдиз атун мумкин я.

Вичихъ къве агъзур йис къван тарихар авай, чи машгъур шаирар тир Забит Ризванова ва Байрам Салимова чав ахгакъарай "Шарвили" эпос лезги халкъдин шагъ эсер я. Шарвили акъван чехи къагъриман я хъи, адан тварцихъ галаз чи фольклорда неинки прозадин жанрдин (махар, риваятар, къисаяр, хкетар) эсерар алакълу я, адакай гъаки лирикадин эсерар, балладаяр, манияр ва ишеларни ава. И эсеррай чаз игит жуьреба-жуьре терефрихъай аквазва: Шарвили виклегъ, кичевал тийижир, хайи Ватандиз вичин чанни гуз гъазур пагъливан я; Шарвили чехи арифдар я; Шарвили гзаф зурба спортсмен я; Шарвили дагъларай рекъер акъудзавай, вацлар къулухъ элкъурзавай кас я...

Гъа икI, агъадихъ чна халкъди Шарвилидиз жуьреба-жуьре терефрихъай гъихътин къимет гаватIа келдайбурув агакъарзава.

ГУЖ АЛЦУМИЗ ТЕЖЕДАЙ ПАГЪЛИВАН

... Дагълариз агакълу аквада нуькверриз: раган са зурба къван хкажна къилел къуна, Шарвили дагъдай агъуз эвичIава. Маса ни ялда ахътин зурба къван?!

Ам къекъведайла, кIвачерик квай чил зурзава, юзава. На лугъуди, чуьлдал, инсандал хъиз чан акъалтнава!

Киче хъана гъилибанриз. Акъвазна абур нефес къурана, сад муькуьдаз килигиз, къилер галтадиз, чпин вилерихъ ягъан тийиз.

Абур гъа икI амаз Шарвили агакълу яйлахдин тIулал. Инал ада вичи гъайи раг къуд цлал эцигна...

Зурба ругунар кIвачерихъ галаз къевзвай кас акурла, Магъриб патан уьлкведин пагъливанрин риклерик эвел къуьрерин риклерик хъиз, гъалаба

акатна. Ахпа и гъалаба кичIдиз элкъевена ва абурвил къулухъ ягъиз, катиз эгечIна. И кар Шарвилидиз хуш хъанач. Ада катзавайбурун гуьгъуьниз гъарайна: "Я гадаяр, куьн гъиниз я? Кат вучиззава?" Амма пагъливанар акъвазнач.

Галудна кIвачерихъ галай ругунар, Шарвили калтugna ибурухъ, ада са легъседа ибур вири къуна, хкана Туридин майдандал:

- Куьн захъай кат вучиззава? За жуван къуватар гъеле садахъ галазни алцумнавач хъи?

- Чавай виридахъ галаз акъажиз жеда, амма вахъ галаз акъажиз жедач, - са сивяй лагъана вири пагъливанри. - Ви гуж-къуватдив алцумиз жедай къуватар чахъ авач, Шарвили!

ХАЛКЪ ДУШМАНРИКАЙ ХУЪЗВАЙ ЖЕНГЧИ

... Ахцегъвийриз къевзвай душмандин чехи къушундикай хабар хъана. Вирина яракъ гатазвай ван гъатна. Шарвилидихъни Гъажимет бубадилаи са тур амай. Гуьзгуь хътин туруниз килигиз, гададин къилиз жуьреба-жуьре хиялар къевзвай. Ингъе душман агакълу. Ахцегърин жегъилар вири, Шарвилини кIвенкIве аваз, женгиниз экъечIна. Шарвилидин гъарайди душмандин япар биши, туруни гузвай нурари вилер буьркъуь авуна. Садра хкажай яракъди са шумудан къилер галудна. Гъа икI, душмандин вири къушун Шарвилиди кукIварна. Шарвилидин туруникай хабар хъайи са душманни Ахцегъар галайнихъ мад хтанач. Ихътин къагъриман хъунал вири халкъ шад тир...

ЧЕХИ СПОРТСМЕН

... Шарвилидикай акур аламатар сивяй-сивиз, кIвалаяй-кIвализ, хуьряй-хуьруьз чкIизвай. Адан зарблудвал ахътинди я хъи, ам са легъседа Ахцегъай Шагъ дагъдиз фена хквезва. Ахцегърин вацIалай ам, са кам яна, элячIава.

... Садра фида Шарвили шивдин гуьгъуьниз. Сана чилер яда ада. Шивди и чилер къатIар-къатIар ийида, вич катда. Муькуьнал са вир къван авай фур эгъуьнда ада. Шивди и фуралай регъятдиз хкадарда. Пуд лагъай чкадал ида гъерекатдалди са виш юкI къакъанвал авай пару эцигда. Шив, лув гана, и парудилайни элячIада.

Хъел атана Шарвилидиз: "Зун жен, и шив жен, завай ам къаз тежен? ИкI за яшамин хъана вучда?" - лагъана ада вичикди.

ВацIар элкъуьриз, маса патахъ авадализ, дагълар са чкадилаи къачуна, маса чкадал эцигиз, къекъевена ам ва эхирни адаз са гегъенш дуьзенлухда гарухъ галаз багъсина авай шив акуна.

Пуд юкъуз, гъар са юкъуз пуд гъилерда шивдин рехъ атIана Шарвилиди. Анжах эхиримжи гъилерда гада виклегъ хъана. АтIана рехъ, вегъена къуна фири, хкадарна шивдин кIулаз.

Цавуз гадар жез, чилел гъалчна вич шивди, амма Шарвили адан кIулай аватнач, ам анал цIурурнавай къуркушум хъиз алкIана; лифрен цIакул хъиз, къезилдиз ам гъавада къугъвана. Са гафуналди, шивдилай Шарвили алатнач, чилелни ам аватнач.

Пуд юкъузни пуд йифиз Шарвилидинни шивдин гъа ихътин женг давам хъана. Пуд юкъуз абурал Алпан гъуцра гуьзчивална, гагъ шивдин кIвачерикай ада цIай хкудна, гагъ кIамар авадазна.

Къуд лагъай юкъуз шивди Шарвилидиз хиве къуна: "Вун зал гъалиб хъана, гада. Гила вун зи иеси я".

Садра жегъилри гъалкъайрай хкадарунин женг киле тухун къетIна. Шарвилидизни и къугъунра иштирак ийиз кIан хъана. Амма абур чпив Шарвили агуднач. Ихтияр ганвачиртIани, Шарвилиди фена виридалайни вини кIарциIай хкадарна. Цийиз спелар экъечIавай гада лап вилик хъун маса жегъилрин риклеривай къабулиз жезвачир...

Илим чирун халкъ хуьнив сад я.

Лезги халкъдин мисал.

ЛЕЗГИ ЧАЛАЛ РИКI АЛАЙБУРУЗ САВКЪВАТ

И муьквара 35 агъзур гафуникай ибарат тир урус чIаланни лезги чIалан гафарган чапдай акъатда. Им 1950-йисуз чи сейли алим Мегъамед Гъажиева Магъачкъалада чапдай акъудай гафаргандин тикрар чап я. А вахтунда 5 агъзур тираждив чап хъайи гафарган гъасятда маса къачунай.

И гереклу ктаб садра къванни тикрардиз чап тавуни гъахълу яз келдайбурук къалабулух кутунвай. И татугайвал арадай акъудун "Лезги газет"ди хиве къуна. Филолог-шаир Майрудин Бабаханован регъбервилек кваз ктаб цийи къилелай чапдиз гъазурнава. Муьквара гафарганди чи риклер шадарда. Ктаб Къибле Дагъустандин вири шегъеррин ва районрин почтайра кхъиз жеда.

ЧИ БУБАЙРИ ЛАГЪАНАЙ...

- Хайибуру аял хуьда, аялди гележег.
- Риклин дуст сад жеда.
- Хуьруьвай къакъатайди халкъдивайни къакъатда.
- Ким авачир хуьр чкIида.
- Ким хуьруьн абур я.
- Халкъ хвейиди халкъдини хуьда.
- Гъар хуьре са дуст яхъ.

НАЗИЛЯ
ГАДЖИМУРАДОВА

ЖИЗНЬ ПРЕКРАСНА

КНИГА О ЧУВСТВАХ

“Жизнь прекрасна”. Так называется первая книга молодой поэтессы Назили Гаджимурадовой, вышедшая недавно в свет в издательстве “Сабах” города Баку. Эта книга рассказывает о любви к жизни и людям, о нежных чувствах и переживаниях таящихся в душе человека. В книгу вошли стихи и поэмы автора. Редактором издания является Ирина Амелина.

“Самур”

ГАФАЛАГ

- Вагъан - гъалар кIватIун
- Варар - пурнияр
- Варгалас - элкъвей лаш
- Вахалай - халабажи
- Визи - аялрин азар
- Гавагуна - гвягъна
- ГаватIун - аялар куьцIуьн, аялрин куьч къежин
- Гавдуман - хундуз
- Гавруш - пара чIарар алайди
- ГакIвай - кIарасдин тIур
- Гардил - жузам азар (хамунин залан галукъдай азар) квайди
- ГашкIум - кендирагъ
- Гвад ая - неъ (емишар)
- Гелгамаш - акьуллу
- Ген - дидедин руфун, аялдин кIвал
- Гер, гир - гъахлу
- Герана - гичин
- Геци, гуьцIуь - пишкеш
- Гирагун - хъач
- Гирга - кIурт
- Гиргам - недин векъ
- Гузани - фан са жуьре
- Гунгвац - неречI
- Гурга - фан са жуьре, булка
- ГуьцIун - кьалурна гун тавун
- Гушир - тагузвай
- Гуьндуьз - чIехи раб
- Гъала - бегъер, магъсул

Къиблепатан Дагъустандин Гелхен хуьрйя гафар кIватIайди профессор Ярали Яралиев я.

САМОЗВАНЦЫ

SOS!!!

Выросшая в последнее время популярность группы “Сувар” стала поводом для появления в разных уголках Азербайджана и Дагестана многочисленных самозванцев, выдающих себя за участников ансамбля. По имеющейся у нас информации, совсем недавно, “Сувар”, в один и тот же день принимал участие на двух свадьбах в

Баку и одной в Гусаре, заметьте - в один и тот же день.

Господа самозванцы! Помните! Незаконное пользование авторскими правами уголовно наказуемо!

Седагет Керимова,
руководитель ансамбля “Сувар”

ЗАРЪ РАХУНАР

А зари-зари, Дербент базари,
Ваз вах авани, вах заз гудани?
Дуьдуй-дуьдуй бастIани,
ПарпитIан кIвал атIани.
Ида чуьнуьхна,
Ида алажна,
Ида тукIвана
Ида чрана ...
Ида хкадарна бrrrrrrrrrr..на нерал тIекъ
авуна.

КупИни-къамцIа, купИни-къамцIа,
ХандакI ядай ракъун каца.
Эциг чилел къуьневай квар,
Лагъ гила заз вуж я ви тIвар.

SU SEVINCI

Hörmətli redaksiya! Mən 85 yaşa qədəm qoymuşam. 56 il müəllim işləmişəm. Peşə xəstəliyimlə əlaqədar gözlərim zəifləyib. Ona görə də məktubu 9-cu sinifdə oxuyan nəvəmə yazdırmışam. Xahiş edirəm bu məqaləni "Samur" qəzetində dərc edəsiniz.

**Şixmurad Səfərəli oğlu SADİROV,
Qusar rayonu Samur qəsəbəsinin sakini.**

1950-1951-ci illərdə respublika hökumətinin qərarı ilə Azərbaycan Su Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən Samur qəsəbəsinə 10 kilometrlik məsafədən iri düyməli borularla su xətti çəkildi. Qəsəbənin sakinləri uzun müddət bu sudan istifadə etdilər.

İllər keçdi, borular köhnəldi, su azaldı, qəsəbə əhalisinin ehtiyacını ödəmədi. Yerli əhali içməli suyu sistem yədəkli maşınlardan pulla almaq məcburiyyətində qaldı. Qəsəbənin aqsaqqallarını su problemi ilə əlaqədar çox götür-qoy etdilər. Nəhayət, Samur qəsəbəsinin sakinləri gömrük idarəsinin rəisi Hüseyn Möhsümova müraciət etdilər. Hüseyn müəllim yerli sakinlərin arzusunu nəzərə aldı. Onun göstərişi ilə tez bir zamanda qəsəbənin görkəmli yerində artezian quyusu qazıldı. 25 gündən sonra quyu qazılıb hazır oldu. Quyunun yanında ehtiyat su saxlamaq üçün 60 tonluq rezervuar da qoyuldu.

Qəsəbəmizin əhalisini su ilə təchiz etmiş Hüseyn müəllimə “Samur” qəzeti vasitəsilə minnətdarlığımızı bildirir, ona can sağlığı, uzun ömür və işində böyük müvəffəqiyyətlər arzu edirik.

Пророк Мухаммад,
мир ему и благословение
Аллаха, сказал:

"Если с наступлением Часа этого (судного) окажется в руке кого-нибудь из вас отросток, сможет он до наступления Часа этого посадить его, пусть посадит (этот отросток), и будет ему за это награда".

Самур

ДОРОГИЕ ЧИТАТЕЛИ!

На нашу газету можно подписаться коллективно и индивидуально в любое время года. Годовая подписка составляет 12 манатов.

Редакция готова организовать продажу “Самур”а в любой точке Азербайджана и Российской Федерации. С вопросами можно обращаться по тел:

432-92-17.

ЕЛАН

Баки şəhəriniin və ətraf qəsəbələrin sakinləri “Samur” qəzetinə abunə yazılmaq üçün “Qaya” mətbuat yayımı firmasına müraciət edə bilərlər.

Телефон: 441-35-33, 441-31-12.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

“Samur” qəzetinin kollektivi Arifə Həmidovaya həyat yoldaşı

Ağabala Həmzə oğlunun

vəfatından kədərli olduğunu bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

САМУР

Главный редактор
Седагет КЕРИМОВА

Адрес редакции:
AZ 1073 Баку, Метбуат проспекти, 529-й квартал,
Издательство “Азербайджан”,
этаж 3, каб. № 101.
e-mail:sedagetkerimova@rambler.ru
www.samurpress.com

Расчетный счет
26233080000
Капитал банк г.Баку
1-й Ясамальский филиал
код 200037
ВОИН 130024708

Газета
зарегистрирована в
Министерстве печати и
информации
Азербайджанской
Республики. Рег.№ 78

Индекс: 5581
Тираж: 2000
Заказ: 3002
Тел: 432-92-17

НАПЕЧАТАНА В ИЗДАТЕЛЬСТВЕ “АЗЕРБАЙДЖАН”